

In memoriam



БОГОМИР-БОЛЕ ЈЕРЕМИЋ

У првим минутима 25. марта 1999. године, односно почетком другог дана НАТО-агресије на СР Југославију, престало је да куца племенито срце Богомира-Бола Јеремића, историчара уметности, публицисте и познатог културног радника ваљевског краја.

Богомир-Боле Јеремић или, једноставно, Боле Јеремић, како смо га из милоште звали, рођен је 22. маја 1928. године у Прељини код Чачка, а води порекло из старе ваљевске породице. Његов отац Живорад, у време Боловог рођења, био је поглавар Среза љубичко-трнавског у Прељини код Чачка, а умро је 1935. године као секретар Дунавске бановине у Новом Саду. Бошкова мајка Јелена, дев. Ангеловски, рођена је у Битољу.

Прва два разреда основне школе Боле је учио у Ваљеву. После очеве смрти мајка га води у своје родно место, па је тамо у приватној школи (College Saint Vinsent) завршио трећи и четврти разред основне школе. Гимназију учи у родним местима својих родитеља – Битољу и Ваљеву.

Са само 16 година, 15. септембра 1944, ступио је у јединице НОВ и ПО Југославије и активно учествовао у завршним борбама за ослобођење земље. Као курир САНПРОСТ-а бр. 1 (Санитарно-прихватно отпремне станице бр. 1) Прве армије, на релацији Кукујевци – Ердвик, на Сремском фронту, је рањен и пао с коња повредивши кичму, од чега је задобио трајне последице. Из НОВ Југославије демобилисан је 6. новембра 1945. године.

Након завршетка Другог светског рата, студирао је историју уметности и културе на Филозофском факултету Свеучилишта у Загребу. Мада још није дипломирао, 1. јануара 1953. године, почео је да ради као приправник-препаратор у Градском музеју у Ваљеву. Са пуно знања а још више воље прионуо је на посао и значајно допринео образовању првих музејских збирки у нашем крају. Већ 1. децембра 1955. именован је за директора Народног музеја у Ваљеву. Радећи на тој дужности, оставио је дубок траг у настанку и развоју ове значајне установе културе у нашем граду.

У Музеју је радио до краја 1960. године, када је изабран за професионалног секретара Културно-просветне заједнице среза Ваљево. Већ у другој половини те године, привремено се враћа у Музеј да би радио на припреми сталне изложбене поставке посвећене народној револуцији у ваљевском крају. Поред професионалног рада у Музеју и Културно-просветној заједници био је ангажован као секретар Народног универзитета у Ваљеву. Од 1953. био је члан хора и управе Културно-уметничког друштва „Абрашевић” у Ваљеву. Током 1959. учествовао је као певач у извођењу оперете „Ковачев син студент” од В. Водопивеца. Била је то и прва оперетска представа на сцени Дома културе у Ваљеву.

Богомир-Боле Јеремић више пута биран је за члана и председника Савета за просвету и културу општине и среза Ваљево и Управног одбора Фонда за културу општине Ваљево. Познато је да је неко време био и председник Комисије за заштиту споменика културе и природних реткости општине и среза Ваљево. Од оснивања Културно-просветне заједнице среза Ваљево 1957. па све до свог пензионисања 1966. године, био је њен секретар. Организовао је и непосредно учествовао у многим значајним културним акцијама и манифестацијама у овом граду, па и шире (један је од оснивача Вуковог сабора у Тршићу).

Једном речју, Боле Јеремић, иако се тешко кретао, био је свуда где се нешто лепо и значајно догађало. А могао је то, поред осталог, јер је био и један од првих људи у овом граду професионално оквалификованих за рад у установама културе. Своја знања још више је допуњавао истраживањем ближе и даље прошлости овог краја.

Од 1952. Боле Јеремић сарађује на страницама ваљевског листа „Напред”, објављујући занимљиве прилоге из историје, културе, уметности и етнографије. Посебно се бавио изучавањем легенди ваљевског краја и њиховим односом према уметности. Сазнања до којих је долазио, објављивао је у београдским листовима „Политика”, „Задруга” и другим. Имао је запажених радова и у календару „Колубара”, „Ваљевском алманаху” и још неким периодичним публикацијама. Током 1954. године, у ваљевском недељнику са најдужом традицијом основао је а неко време и уређивао дечју страну, под називом „Напред за децу”.

У овом „Гласнику” објавио је четири прилога. Први прилог „Партизанска радионица бомби у селу Мајиновићу 1941. године” објавио је у двоброју 4/5, који је изашао 1969. У следећем броју који се појавио две године касније, публиковао је рад „Нова функција 1941. Политички комесар” у коме анализира место, улогу и задатке нове, значајне и веома деликатне дужности у партизанским формацијама. Преостала два рада штампана у овој публикацији посвећена су припадницима историјске породице Ненадовићи из Бранковине код Ваљева. Најпре је у броју 7, од 1972. године, описао заставу младог војводе Симе Ненадовића, а онда у броју 25, који се појавио 1990, пише о сликарским радовима Уроша Кнежевића, под насловом „Портрети Ненадовића”.

Богомир-Боле Јеремић био је и сарадник Радио Ваљева од његовог оснивања 29. новембра 1967. године. Био је и један од првих спикера ове

радио станице. Аутор је низа прилога о знаменитим људима и догађајима из овог краја, као и више емисија, емитованих у програму Радио-Ваљева и Радио Београда („Код два бела голуба). Објавио је и књигу „Ваљевски музеј 1951–1961. године”, која представља избор најзанимљивијих текстова у вези са Музејом, емитованих на таласима Радио Ваљева.

Био је један од првих чланова Удружења публициста Србије из ваљевског краја.

Сви који су га познавали, слажу се у оцени да ја био изузетно вредан, радан и доста ангажован човек. Врстан зналац прошлости овог краја увек је радо био на услузи сваком ко би затражио његову помоћ. Као веома честита и хумана особа пленио је својом добротом, па је био радо виђен у многим срединама. О њему се говорило само бираним речима и најлепше.

По личној жељи, сахрањен је без јавног оглашавања, само у кругу чланова породице и најближих пријатеља, на Новом гробљу у Ваљеву, у петак, 26. марта 1999. године.